

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2021/1119 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 30ής Ιουνίου 2021

για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα»)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η κλιματική αλλαγή συνιστά υπαρκτή απειλή που απαιτεί ενισχυμένη φιλοδοξία και αυξημένη δράση για το κλίμα από την Ένωση και τα κράτη μέλη. Η Ένωση έχει δεσμευτεί να εντείνει τις προσπάθειες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την υλοποίηση της συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή («συμφωνία του Παρισιού») ⁽⁴⁾, με γνώμονα τις αρχές της και με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες επιστημονικές γνώσεις, στο πλαίσιο του μακροπρόθεσμου στόχου θερμοκρασίας της συμφωνίας του Παρισιού.
- (2) Η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της της 11ης Δεκεμβρίου 2019 με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» («Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία»), καθόρισε μια νέα αναπτυξιακή στρατηγική που αποσκοπεί στη μετατροπή της Ένωσης σε δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία, με μια σύγχρονη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και ανταγωνιστική οικονομία, με μηδενικές καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου το 2050 και όπου η οικονομική ανάπτυξη είναι αποσυνδεδεμένη από τη χρήση πόρων. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία αποσκοπεί επίσης στην προστασία, τη διατήρηση και την ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου της Ένωσης, καθώς και στην προστασία της υγείας και της ευημερίας των πολιτών από κινδύνους και επιπτώσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον. Ταυτόχρονα, η μετάβαση αυτή πρέπει να είναι δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς και να μην αφήνει κανέναν στο περιθώριο.
- (3) Η Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) στην ειδική έκθεσή της του 2018 σχετικά με τις επιπτώσεις της υπερθέρμανσης του πλανήτη κατά 1,5 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα και τις σχετικές παγκόσμιες διαδρομές εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της παγκόσμιας αντίδρασης στην απειλή της κλιματικής αλλαγής, της βιώσιμης ανάπτυξης και των προσαρτήσεων για την εξάλειψη της φτώχειας, παρέχει μια ισχυρή επιστημονική βάση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και καταδεικνύει την ανάγκη να ενισχυθεί γρήγορα η δράση για το κλίμα και να συνεχιστεί η μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία. Η εν λόγω έκθεση επιβεβαιώνει ότι οι εκπομπές

⁽¹⁾ ΕΕ C 364 της 28.10.2020, σ. 143, και ΕΕ C 10 της 11.1.2021, σ. 69.

⁽²⁾ ΕΕ C 324 της 1.10.2020, σ. 58.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2021.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 4.

αερίων του θερμοκηπίου πρέπει να μειωθούν επείγοντως και ότι η κλιματική αλλαγή πρέπει να περιοριστεί στους 1,5 °C ιδίως προκειμένου να μειωθεί η πιθανότητα εμφάνισης ακραίων καιρικών φαινομένων και υπέρβασης των σημείων καμψής. Η διακυβερνητική πλατφόρμα επιστήμης-πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων (IPBES) στην έκθεση συνολικής αξιολόγησης του 2019 σχετικά με τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων, περιγράφει υποβάθμιση της βιοποικιλότητας παγκοσμίως, με την κλιματική αλλαγή να αποτελεί την τρίτη σημαντικότερη αιτία απώλειας βιοποικιλότητας.

- (4) Ο ορισμός ενός σταθερού μακροπρόθεσμου στόχου είναι κρίσιμης σημασίας για την προώθηση του οικονομικού και κοινωνικού μετασχηματισμού, της ποιοτικής απασχόλησης, της βιώσιμης ανάπτυξης και της επίτευξης των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και για την επίτευξη με ισότιμο, κοινωνικά ισορροπημένο, δίκαιο και οικονομικώς αποδοτικό τρόπο του μακροπρόθεσμου στόχου θερμοκρασίας της συμφωνίας του Παρισιού.
- (5) Είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστούν οι αυξανόμενοι κλιματικοί κίνδυνοι για την υγεία, μεταξύ των οποίων η αύξηση της συχνότητας και της έντασης των καυσώνων, των δασικών πυρκαγιών και των πλημμυρών, οι απειλές κατά της ασφάλειας και της προστασίας των τροφίμων και των υδάτων, και η εμφάνιση και εξάπλωση λοιμωδών νόσων. Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωσή της, της 24ης Φεβρουαρίου 2021, με τίτλο «Διαμορφώνοντας μια Ευρώπη ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή — η νέα στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή», η Επιτροπή δρομολόγησε τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου για το κλίμα και την υγεία στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πλατφόρμας προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή Climate-Adapt, με σκοπό την καλύτερη κατανόηση, πρόβλεψη και ελαχιστοποίηση των απειλών για την υγεία που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή.
- (6) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως στο άρθρο 37 που επιδιώκει την ενσωμάτωση στις πολιτικές της Ένωσης ενός υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας καθώς και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης.
- (7) Η δράση για το κλίμα θα πρέπει να αποτελέσει ευκαιρία προκειμένου να συμβάλουν όλοι οι τομείς της οικονομίας στην Ένωση στη διασφάλιση ενός ηγετικού ρόλου στη βιομηχανία όσον αφορά την παγκόσμια καινοτομία. Με βάση το κανονιστικό πλαίσιο της Ένωσης και τις προσπάθειες που καταβάλλει η βιομηχανία, είναι δυνατή η αποσύνδεση της οικονομικής ανάπτυξης από τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Για παράδειγμα, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου της Ένωσης μειώθηκαν κατά 24 % μεταξύ 1990 και 2019, ενώ η οικονομία αναπτύχθηκε κατά 60 % την ίδια περίοδο. Με την επιφύλαξη της δεσμευτικής νομοθεσίας και άλλων πρωτοβουλιών που εγκρίνονται σε ενωσιακό επίπεδο, όλοι οι τομείς της οικονομίας —συμπεριλαμβανομένων της ενέργειας, της βιομηχανίας, των μεταφορών, της θέρμανσης και ψύξης, και των κτιρίων, της γεωργίας, των αποβλήτων και της χρήσης γης, της αλλαγής της χρήσης γης και της δασοκομίας, ανεξαρτήτως του εάν οι εν λόγω τομείς καλύπτονται από το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου εντός της Ένωσης («ΣΕΔΕ της ΕΕ») — θα πρέπει να συμβάλουν στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας εντός της Ένωσης έως το 2050. Προκειμένου να ενισχυθεί η συμμετοχή όλων των οικονομικών φορέων, η Επιτροπή θα πρέπει να διευκολύνει διαλόγους και εταιρικές σχέσεις για το κλίμα σε τομεακό επίπεδο, φέρνοντας σε επαφή τους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς κατά τρόπο αντιπροσωπευτικό και χωρίς αποκλεισμούς, ώστε να ενθαρρυνθούν οι ίδιοι οι τομείς να καταρτίσουν εθελοντικούς ενδεικτικούς χάρτες πορείας και να προγραμματίσουν τη μετάβασή τους προς την επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Οι εν λόγω χάρτες πορείας θα μπορούσαν να συμβάλουν σημαντικά στην υποστήριξη των τομέων όσον αφορά τον σχεδιασμό των αναγκαίων επενδύσεων για τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία και θα μπορούσαν επίσης να συμβάλουν στην ενίσχυση της δέσμευσης των τομέων να επιδιώξουν κλιματικά ουδέτερες λύσεις. Οι εν λόγω χάρτες πορείας θα μπορούσαν επίσης να συμπληρώνουν τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένων της ευρωπαϊκής συμμαχίας για τους συσσωρευτές και της ευρωπαϊκής συμμαχίας για το καθαρό υδρογόνο, οι οποίες προωθούν τη βιομηχανική συνεργασία κατά τη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα.
- (8) Η συμφωνία του Παρισιού θέτει έναν μακροπρόθεσμο στόχο θερμοκρασίας στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α), και αποσκοπεί στην ενίσχυση της παγκόσμιας αντίδρασης στην απειλή της κλιματικής αλλαγής μέσω της ενίσχυσης της ικανότητας προσαρμογής στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β) αυτής, και μέσω της διασφάλισης της συμβατότητας των χρηματοδοτικών ροών με την κατεύθυνση προς την ανάπτυξη με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και την ανθεκτικότητα στις κλιματικές μεταβολές, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) αυτής. Ως το συνολικό πλαίσιο που καθορίζει τη συμβολή της Ένωσης στην υλοποίηση της συμφωνίας του Παρισιού, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τόσο η Ένωση όσο και τα κράτη μέλη συμβάλλουν στην παγκόσμια αντίδραση στην κλιματική αλλαγή, όπως αναφέρεται στη συμφωνία του Παρισιού.

- (9) Οι δράσεις της Ένωσης και των κρατών μελών για το κλίμα αποσκοπούν στην προστασία των ανθρώπων και του πλανήτη, της ευζωίας, της ευημερίας, της οικονομίας, της υγείας, των επιστημονικών συστημάτων, της ακεραιότητας των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας έναντι της απειλής της κλιματικής αλλαγής, στο πλαίσιο της ατζέντας του 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη και της επίτευξης των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού, καθώς και στη μεγιστοποίηση της ευημερίας εντός των ορίων του πλανήτη και στην αύξηση της ανθεκτικότητας και τη μείωση της ευπάθειας της κοινωνίας στην κλιματική αλλαγή. Υπό το πρίσμα αυτό, οι δράσεις της Ένωσης και των κρατών μελών θα πρέπει να διέπονται από την αρχή της προφύλαξης και την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» που ορίζονται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση» της Ενεργειακής Ένωσης και την αρχή του «μη βλάπτει» της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.
- (10) Για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας επιβάλλεται η συνεισφορά όλων των τομέων της οικονομίας για τους οποίους οι εκπομπές ή οι απορροφήσεις αερίων του θερμοκηπίου ρυθμίζονται από το δίκαιο της Ένωσης.
- (11) Δεδομένης της σημασίας της παραγωγής και της κατανάλωσης ενέργειας για το επίπεδο των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η μετάβαση σε ένα ασφαλές, βιώσιμο, οικονομικά προσιτό και προστατευμένο ενεργειακό σύστημα που θα βασίζεται στην ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, σε μια εύρυθμη εσωτερική αγορά ενέργειας και στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, παράλληλα με τη μείωση της ενεργειακής φτώχειας. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η τεχνολογική καινοτομία και η έρευνα και ανάπτυξη αποτελούν επίσης σημαντικούς μοχλούς για την επίτευξη του στόχου για κλιματική ουδετερότητα.
- (12) Η Ένωση έχει θεσπίσει κανονιστικό πλαίσιο για την επίτευξη του στόχου για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030, ο οποίος συμφωνήθηκε το 2014, προτού τεθεί σε ισχύ η συμφωνία του Παρισιού. Η νομοθεσία για την εφαρμογή του εν λόγω στόχου συνίσταται, μεταξύ άλλων, στην οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾, με την οποία θεσπίστηκε το ΣΕΔΕ της ΕΕ, στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁶⁾, με τον οποίο θεσπίστηκαν εθνικοί στόχοι για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030, και στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁷⁾, με τον οποίο υποχρεώνονται τα κράτη μέλη να εξισορροπούν τις εκπομπές και τις απορροφήσεις αερίων του θερμοκηπίου από τη χρήση γης, την αλλαγή χρήσης γης και τη δασοκομία.
- (13) Το ΣΕΔΕ της ΕΕ είναι ακρογωνιαίος λίθος της κλιματικής πολιτικής της Ένωσης και αποτελεί το βασικό εργαλείο της για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου με οικονομικά αποδοτικό τρόπο.
- (14) Η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της, της 28ης Νοεμβρίου 2018, με τίτλο «Καθαρός πλανήτης για όλους — Ένα ευρωπαϊκό, στρατηγικό, μακρόπνοο όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία», παρουσιάζει ένα όραμα για την επίτευξη μηδενικών καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ένωση έως το 2050 μέσω μιας κοινωνικά δίκαιης και οικονομικά αποδοτικής μετάβασης.
- (15) Μέσω της δέσμης μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους», της 30ής Νοεμβρίου 2016, η Ένωση εργάζεται επίσης πάνω σε ένα φιλόδοξο θεματολόγιο για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, ιδίως μέσω της οικοδόμησης μιας ισχυρής Ενεργειακής Ένωσης, με τον καθορισμό στόχων για το 2030 ως προς την ενεργειακή απόδοση και τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις οδηγίες 2012/27/ΕΕ⁽⁸⁾ και (ΕΕ) 2018/2001⁽⁹⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και με την ενίσχυση της σχετικής νομοθεσίας, μεταξύ άλλων με την οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁰⁾.
- (16) Η Ένωση έχει ηγετικό ρόλο παγκοσμίως στη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα, και είναι αποφασισμένη να συμβάλει στην αύξηση του παγκόσμιου επιπέδου φιλοδοξίας και στην ενίσχυση της παγκόσμιας αντίδρασης στην κλιματική αλλαγή, με τη χρήση όλων των εργαλείων που έχει στη διάθεσή της, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής διπλωματίας.

⁽⁵⁾ Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, σχετικά με τις δεσμευτικές ετήσιες μειώσεις των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τα κράτη μέλη από το 2021 έως το 2030, στο πλαίσιο της συμβολής στη δράση για το κλίμα για την τήρηση των δεσμεύσεων που απορρέουν από τη συμφωνία του Παρισιού και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 26).

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας στο πλαίσιο για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030, καθώς και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 και της απόφασης αριθ. 529/2013/ΕΕ (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 1).

⁽⁸⁾ Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1).

⁽⁹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

⁽¹⁰⁾ Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 13).

- (17) Η Ένωση θα πρέπει να συνεχίσει τη δράση της για το κλίμα και τον διεθνή ηγετικό ρόλο της για το κλίμα μετά το 2050, προκειμένου να προστατεύσει τους ανθρώπους και τον πλανήτη από την απειλή της επικίνδυνης κλιματικής αλλαγής, ώστε να επιτευχθεί ο μακροπρόθεσμος στόχος θερμοκρασίας που ορίζεται στη συμφωνία του Παρισιού και κατ' εφαρμογή των επιστημονικών αξιολογήσεων της IPCC, της IPBES, και της Ευρωπαϊκής Επιστημονικής Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή, καθώς και των αξιολογήσεων άλλων διεθνών φορέων.
- (18) Εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος διαρροής άνθρακα σε σχέση με τους διεθνείς εταίρους που δεν έχουν τα ίδια πρότυπα προστασίας του κλίματος με αυτά της Ένωσης. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτίθεται να προτείνει έναν μηχανισμό συνοριακής προσαρμογής άνθρακα για επιλεγμένους τομείς, ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος αυτός κατά τρόπο συμβατό με τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Επιπλέον, είναι σημαντικό να διατηρηθούν αποτελεσματικά κίνητρα πολιτικής για τη στήριξη τεχνολογικών λύσεων και καινοτομιών που καθιστούν δυνατή τη μετάβαση σε μια ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία της Ένωσης, και παράλληλα να παρέχεται επενδυτική ασφάλεια.
- (19) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε, με το ψήφισμά του της 15ης Ιανουαρίου 2020 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, να πραγματοποιηθεί η αναγκαία μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη κοινωνία έως το 2050 το αργότερο, κατά τέτοιο τρόπο ώστε αυτό να αποτελέσει μια ευρωπαϊκή ιστορία επιτυχίας, και, με το ψήφισμά του της 28ης Νοεμβρίου 2019 σχετικά με την κλιματική και περιβαλλοντική κατάσταση έκτακτης ανάγκης, κήρυξε κατάσταση έκτακτης ανάγκης για το κλίμα και το περιβάλλον. Επιπλέον, έχει ζητήσει επανειλημμένα από την Ένωση να αυξήσει τον στόχο της για το κλίμα για το 2030, και ο εν λόγω υψηλότερος στόχος να είναι μέρος του παρόντος κανονισμού. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 12ης Δεκεμβρίου 2019, συμφώνησε ως προς τον στόχο της επίτευξης μιας κλιματικά ουδέτερης Ένωσης έως το 2050, σύμφωνα με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι είναι αναγκαίο να διαμορφωθεί ένα ευνοϊκό πλαίσιο που θα ωφελεί όλα τα κράτη μέλη και θα περιλαμβάνει κατάλληλα μέσα, κίνητρα, στήριξη και επενδύσεις ώστε να διασφαλιστεί η οικονομικά αποδοτική, ισότιμη, καθώς και κοινωνικά ισορροπημένη και δίκαιη μετάβαση, συνεκτιμώντας τις διαφορετικές εθνικές συνθήκες όσον αφορά τα σημεία εκκίνησης. Σημείωσε επίσης ότι η μετάβαση θα απαιτήσει σημαντικές δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις. Στις 6 Μαρτίου 2020, η Ένωση υπέβαλε τη μακροπρόθεσμη στρατηγική της για ανάπτυξη με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και, στις 17 Δεκεμβρίου 2020, την εθνικά καθορισμένη συνεισφορά της στη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC), μετά την έγκρισή τους από το Συμβούλιο.
- (20) Η Ένωση θα πρέπει να επιδιώξει την εξισορρόπηση των ανθρωπογενών εκπομπών από πηγές αερίων του θερμοκηπίου στο σύνολο της οικονομίας και των απορροφήσεων από καταβόθρες αερίων του θερμοκηπίου, εντός της Ένωσης και έως το 2050, και, κατά περίπτωση, την επίτευξη αρνητικών εκπομπών στη συνέχεια. Ο στόχος αυτός θα πρέπει να περιλαμβάνει τις εκπομπές και απορροφήσεις αερίων του θερμοκηπίου σε ολόκληρη την Ένωση που ρυθμίζονται από το δίκαιο της Ένωσης. Θα πρέπει να είναι δυνατή η αντιμετώπιση αυτών των εκπομπών και απορροφήσεων στο πλαίσιο της επανεξέτασης της σχετικής νομοθεσίας για το κλίμα και την ενέργεια. Οι καταβόθρες περιλαμβάνουν φυσικές και τεχνολογικές λύσεις, όπως αναφέρεται στις ενωσιακές απογραφές αερίων του θερμοκηπίου προς την UNFCCC. Οι λύσεις που βασίζονται σε τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CCS) και δέσμευσης και χρήσης διοξειδίου του άνθρακα (CCU) μπορούν να διαδραματίσουν ρόλο για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, ιδίως για τον μετριασμό των εκπομπών διεργασίας στη βιομηχανία, για τα κράτη μέλη που επιλέγουν αυτή την τεχνολογία. Ο στόχος για κλιματική ουδετερότητα σε επίπεδο Ένωσης το 2050 θα πρέπει να επιδιωχθεί από όλα τα κράτη μέλη συλλογικά, και τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξή του. Τα μέτρα σε ενωσιακό επίπεδο θα αποτελέσουν σημαντικό μέρος των μέτρων που απαιτούνται για την επίτευξη του στόχου.
- (21) Στα συμπεράσματά του της 8ης και 9ης Μαρτίου 2007 και της 23ης και 24ης Οκτωβρίου 2014, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τον στόχο της Ένωσης για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2020 και το πλαίσιο πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030, αντίστοιχα. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού σχετικά με τον καθορισμό του κλιματικού στόχου της Ένωσης για το 2040 δεν θίγουν τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, όπως ορίζεται στις Συνθήκες, να καθορίζει τους γενικούς πολιτικούς προσανατολισμούς και προτεραιότητες της Ένωσης για την ανάπτυξη της κλιματικής πολιτικής της Ένωσης.
- (22) Οι καταβόθρες άνθρακα διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα στην Ένωση και, στο πλαίσιο αυτό, έχουν σημαντική συμβολή ιδίως οι τομείς της γεωργίας, της δασοκομίας και της χρήσης γης. Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωσή της, της 20ής Μαΐου 2020, με τίτλο «Από το αγρόκτημα στο πιάτο – Μια στρατηγική για ένα δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον σύστημα τροφίμων», η Επιτροπή θα προωθήσει, στο πλαίσιο της επικείμενης πρωτοβουλίας για την ανθρακοδεσμευτική γεωργία, ένα νέο πράσινο επιχειρηματικό μοντέλο που θα ανταμειβεί τους διαχειριστές γης για τις μειώσεις εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τις απορροφήσεις άνθρακα. Επιπλέον, στην ανακοίνωσή της, της 11ης Μαρτίου 2020, με τίτλο «Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία — Για μια πιο

καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη», η Επιτροπή δεσμεύτηκε να αναπτύξει κανονιστικό πλαίσιο για την πιστοποίηση των απορροφήσεων άνθρακα, με βάση την ισχυρή και διαφανή λογιστική καταγραφή του άνθρακα για την παρακολούθηση και την επαλήθευση της αυθεντικότητας των απορροφήσεων άνθρακα, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι δεν θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, ιδίως στη βιοποικιλότητα, στη δημόσια υγεία ή σε κοινωνικούς ή οικονομικούς στόχους.

- (23) Η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων θα συμβάλει στη διατήρηση, τη διαχείριση και την ενίσχυση των φυσικών καταβροθρών και θα προωθήσει τη βιοποικιλότητα, συμβάλλοντας παράλληλα στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Επιπλέον ο «τριπλός ρόλος» των δασών, δηλαδή ως καταβρόθρες, αποθήκευση και υποκατάσταση άνθρακα, συμβάλλει στη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα, ενώ διασφαλίζει παράλληλα ότι τα δάση συνεχίζουν να αναπτύσσονται και να προσφέρουν πολλές άλλες υπηρεσίες.
- (24) Η επιστημονική εμπειρογνώσια και τα βέλτιστα διαθέσιμα και επικαιροποιημένα αποδεικτικά στοιχεία, καθώς και οι αντικειμενικές και διαφανείς πληροφορίες για την κλιματική αλλαγή, αποτελούν απαραίτητα στοιχεία, στα οποία πρέπει να βασίζονται η δράση της Ένωσης για το κλίμα και οι προσπάθειές της για επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Θα πρέπει να συσταθεί Ευρωπαϊκή Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή («Συμβουλευτική Επιτροπή»), η οποία θα αποτελεί σημείο αναφοράς για τις επιστημονικές γνώσεις που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, χάρη στην ανεξαρτησία της και την επιστημονική και τεχνική εμπειρογνώσια της. Η Συμβουλευτική Επιτροπή θα πρέπει να συμπληρώνει το έργο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) και, παράλληλα, να ενεργεί ανεξάρτητα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της. Η αποστολή της θα πρέπει να αποφεύγει οποιαδήποτε επικάλυψη με την αποστολή της IPCC σε διεθνές επίπεδο. Συνεπώς, θα πρέπει να τροποποιηθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 401/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹¹⁾, προκειμένου να συσταθεί η Συμβουλευτική Επιτροπή. Οι εθνικοί συμβουλευτικοί φορείς για το κλίμα μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο μεταξύ άλλων στην παροχή εξειδικευμένων επιστημονικών συμβουλών σχετικά με την κλιματική πολιτική στις αρμόδιες εθνικές αρχές, όπως ορίζεται από το οικείο κράτος μέλος, στα κράτη μέλη όπου υπάρχουν φορείς αυτού του είδους. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη που δεν το έχουν ήδη πράξει, καλούνται να συστήσουν εθνικό συμβουλευτικό φορέα για το κλίμα.
- (25) Η μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα απαιτεί αλλαγές σε ολόκληρο το φάσμα πολιτικής και συλλογική προσπάθεια όλων των τομέων της οικονομίας και της κοινωνίας, όπως υπογραμμίζεται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματα της 12ης Δεκεμβρίου 2019, δήλωσε ότι όλη η σχετική νομοθεσία και οι πολιτικές της Ένωσης πρέπει να παρουσιάζουν συνέπεια στη συμβολή τους προς την εκπλήρωση του στόχου για κλιματική ουδετερότητα με ταυτόχρονη εξασφάλιση ισότιμων όρων, και κάλεσε την Επιτροπή να εξετάσει αν αυτό απαιτεί προσαρμογή των υφισταμένων κανόνων.
- (26) Όπως ανακοινώθηκε στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η Επιτροπή αξιολόγησε τον στόχο της Ένωσης για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030, στην ανακοίνωσή της, της 17ης Σεπτεμβρίου 2020, με τίτλο «Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 — Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας». Η Επιτροπή το έπραξε βάσει μιας ολοκληρωμένης εκτίμησης επιπτώσεων και λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυσή της σχετικά με τα ενοποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα που της υποβλήθηκαν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹²⁾. Υπό το πρίσμα του στόχου για κλιματική ουδετερότητα για το 2050, έως το 2030 οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου θα πρέπει να μειωθούν και οι απορροφήσεις να ενισχυθούν, ώστε οι καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, δηλαδή οι εκπομπές μετά την αφαίρεση των απορροφήσεων, να μειωθούν στο σύνολο της οικονομίας και στο εσωτερικό της Ένωσης κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τον στόχο αυτό στα συμπεράσματά του της 10ης και 11ης Δεκεμβρίου 2020. Παρείχε επίσης αρχικές κατευθυντήριες γραμμές για την υλοποίησή του. Ο νέος αυτός κλιματικός στόχος της Ένωσης για το 2030 αποτελεί επακόλουθη επιδίωξη για τους σκοπούς του άρθρου 2 σημείο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και, συνεπώς, αντικαθιστά την επιδίωξη για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου για το 2030 σε επίπεδο Ένωσης, που ορίζεται στο εν λόγω σημείο. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει, έως τις 30 Ιουνίου 2021, να αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να τροποποιηθεί η σχετική ενωσιακή νομοθεσία για την εφαρμογή του κλιματικού στόχου της Ένωσης για το 2030 προκειμένου να επιτευχθούν αυτές οι καθαρές μειώσεις εκπομπών. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ανακοίνωσε την αναθεώρηση της σχετικής νομοθεσίας για το κλίμα και την ενέργεια, η οποία θα εγκριθεί υπό μορφή δέσμης που θα καλύπτει, μεταξύ άλλων, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ενεργειακή απόδοση, τη χρήση γης, τη φορολογία της ενέργειας, τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ από τα ελαφρά οχήματα, τον επιμερισμό των προσπαθειών και το ΣΕΔΕ της ΕΕ.

⁽¹¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 401/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, για τον ευρωπαϊκό οργανισμό περιβάλλοντος και το ευρωπαϊκό δίκτυο πληροφοριών και παρατηρήσεων σχετικά με το περιβάλλον (ΕΕ L 126 της 21.5.2009, σ. 13).

⁽¹²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

Η Επιτροπή προτίθεται να αξιολογήσει τον αντίκτυπο της θέσπισης πρόσθετων ενωσιακών μέτρων που θα μπορούσαν να συμπληρώσουν υφιστάμενα μέτρα, όπως μέτρα που βασίζονται στην αγορά και περιλαμβάνουν ισχυρό μηχανισμό αλληλεγγύης.

- (27) Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, οι υφιστάμενες δεσμεύσεις βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/841 θα οδηγήσουν σε καθαρή καταβόθρα άνθρακα 225 εκατομμυρίων τόνων ισοδύναμου CO₂ το 2030. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα καταβληθούν επαρκείς προσπάθειες μετριασμού έως το 2030, είναι σκόπιμο να περιοριστεί στο επίπεδο αυτό η συμβολή των καθαρών απορροφήσεων στον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2030. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της αναθεώρησης της σχετικής νομοθεσίας της Ένωσης προκειμένου να καταστεί δυνατή η επίτευξη του στόχου.
- (28) Οι δαπάνες στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της Ένωσης και του Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου ⁽¹³⁾ συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων για το κλίμα, με τη διάθεση τουλάχιστον του 30 % του συνολικού ποσού των δαπανών για την υποστήριξη κλιματικών στόχων, βάσει αποτελεσματικής μεθοδολογίας και σύμφωνα με την τομεακή νομοθεσία.
- (29) Υπό το πρίσμα του στόχου της επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 και λαμβανομένων υπόψη των διεθνών δεσμεύσεων στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού, απαιτούνται συνεχείς προσπάθειες για να διασφαλιστεί η σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων στον τομέα της ενέργειας που δεν είναι συμβατές με τον εν λόγω στόχο, ιδίως για τα ορυκτά καύσιμα, χωρίς να επηρεάζονται οι προσπάθειες για τη μείωση της ενεργειακής φτώχειας.
- (30) Προκειμένου να εξασφαλιστεί προβλεψιμότητα και εμπιστοσύνη για όλους τους οικονομικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων, των εργαζομένων, των επενδυτών και των καταναλωτών, και να διασφαλιστούν η σταδιακή μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου με την πάροδο του χρόνου και η μη αναστρεψιμότητα της μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα, η Επιτροπή θα πρέπει να προτείνει ενωσιακό ενδιάμεσο κλιματικό στόχο για το 2040, κατά περίπτωση, το αργότερο εντός έξι μηνών από τον πρώτο παγκόσμιο απολογισμό που θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού. Η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει προτάσεις για αναθεώρηση του ενδιάμεσου στόχου, λαμβάνοντας υπόψη τα πορίσματα των αξιολογήσεων της προόδου και των μέτρων της Ένωσης και των εθνικών μέτρων, καθώς και τα αποτελέσματα του παγκόσμιου απολογισμού και των διεθνών εξελίξεων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα κοινά χρονοδιαγράμματα για τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές. Ως εργαλείο για την ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας σε σχέση με τις πολιτικές της Ένωσης για το κλίμα, η Επιτροπή θα πρέπει, κατά την υποβολή της νομοθετικής της πρότασης για τον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2040, να δημοσιεύσει τον προβλεπόμενο ενδεικτικό προϋπολογισμό της Ένωσης για τα αέρια του θερμοκηπίου για την περίοδο 2030-2050, ο οποίος ορίζεται ως ο ενδεικτικός συνολικός όγκος των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που αναμένεται να εκπεμφθούν κατά την εν λόγω περίοδο χωρίς να τίθενται σε κίνδυνο οι δεσμεύσεις της Ένωσης στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού, καθώς και τη μεθοδολογία στην οποία βασίζεται ο εν λόγω ενδεικτικός προϋπολογισμός.
- (31) Η προσαρμογή αποτελεί βασική συνιστώσα της μακροπρόθεσμης παγκόσμιας αντίδρασης στην κλιματική αλλαγή. Οι δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής ενδέχεται να υπερβαίνουν τις ικανότητες προσαρμογής των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να βελτιώσουν την προσαρμοστική τους ικανότητα, να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα και να μειώσουν την ευπάθεια στην κλιματική αλλαγή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7 της συμφωνίας του Παρισιού, καθώς και να μεγιστοποιήσουν τα παράλληλα οφέλη με άλλες πολιτικές και με τη νομοθεσία. Η Επιτροπή θα πρέπει να εγκρίνει μία ενωσιακή στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν ολοκληρωμένες εθνικές στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής με βάση αξιόπιστες αναλύσεις της κλιματικής αλλαγής και της ευπάθειας, αξιολογήσεις και δείκτες προόδου, και σύμφωνα με τα βέλτιστα διαθέσιμα και πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία. Η Ένωση θα πρέπει να επιδιώξει τη δημιουργία ευνοϊκού ρυθμιστικού περιβάλλοντος για τις εθνικές πολιτικές και τα μέτρα που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Η βελτίωση της κλιματικής ανθεκτικότητας και ικανότητας προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή απαιτεί επιμερισμό των προσπαθειών σε όλους τους τομείς της οικονομίας και της κοινωνίας καθώς και συνοχή και συνεκτικότητα πολιτικής σε όλα τα σχετικά νομοθετήματα και πολιτικές.
- (32) Τα οικοσυστήματα, οι άνθρωποι και οι οικονομίες σε όλες τις περιφέρειες της Ένωσης θα αντιμετωπίσουν σημαντικές επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή, όπως καύσωνες, πλημμύρες, ξηρασία, λειψυδρία, άνοδο της στάθμης της θάλασσας, τήξη παγετώνων, δασικές πυρκαγιές, εκρίζωσεις από τον άνεμο και απώλειες για τον γεωργικό τομέα. Τα πρόσφατα ακραία φαινόμενα είχαν ήδη σημαντικές επιπτώσεις στα οικοσυστήματα, επηρεάζοντας την ικανότητα των δασικών και γεωργικών εκτάσεων να δεσμεύουν και να αποθηκεύουν διοξείδιο του άνθρακα. Η ενίσχυση των ικανοτήτων προσαρμογής και της ανθεκτικότητας, λαμβανομένων υπόψη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, συμβάλλει στην

⁽¹³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση COVID-19 (ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 23).

ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, στην αντιμετώπιση των αναπόφευκτων επιπτώσεων με κοινωνικά ισορροπημένο τρόπο και στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στις πληττόμενες περιοχές. Η έγκαιρη προετοιμασία για τις επιπτώσεις αυτές είναι οικονομικά αποδοτική και μπορεί επίσης να αποφέρει σημαντικά παράλληλα οφέλη για τα οικοσυστήματα, την υγεία και την οικονομία. Οι λύσεις που βασίζονται στη φύση, ειδικότερα, μπορούν να είναι επωφελείς για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, την προσαρμογή και την προστασία της βιοποικιλότητας.

- (33) Τα σχετικά προγράμματα που έχουν καταρτιστεί στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου προβλέπουν τον έλεγχο των έργων ώστε να διασφαλίζεται ότι τα εν λόγω έργα είναι ανθεκτικά στις δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, μέσω εκτίμησης της ευπάθειας στην κλιματική αλλαγή και του σχετικού κινδύνου, μεταξύ άλλων μέσω σχετικών μέτρων προσαρμογής, και ότι ενσωματώνουν το κόστος των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τις θετικές συνέπειες των μέτρων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής στην ανάλυση κόστους-οφέλους. Αυτό συμβάλλει ώστε οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή καθώς και οι εκτιμήσεις ευπάθειας και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή να ενσωματώνονται στις αποφάσεις για τις επενδύσεις και τον σχεδιασμό στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της Ένωσης.
- (34) Όταν λαμβάνονται τα σχετικά μέτρα σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο για την επίτευξη του στόχου για κλιματική ουδετερότητα, τα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να λαμβάνουν υπόψη: τη συμβολή της μετάβασης σε κλιματική ουδετερότητα για τη δημόσια υγεία, την ποιότητα του περιβάλλοντος, την ευζωία των πολιτών, την ευημερία της κοινωνίας, την απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας· την ενεργειακή μετάβαση, την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας και την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας· την επισιτιστική ασφάλεια και την οικονομική προσιτότητα των τροφίμων· την ανάπτυξη βιώσιμων και έξυπνων συστημάτων κινητικότητας και μεταφορών· τη δικαιοσύνη και την αλληλεγγύη εντός και μεταξύ των κρατών μελών με γνώμονα τις οικονομικές τους δυνατότητες, τις εθνικές περιστάσεις, όπως τις ιδιαιτερότητες των νησιών, και την ανάγκη διαχρονικής σύγκλισης· την ανάγκη να καταστεί ισότιμη και κοινωνικά δίκαιη η μετάβαση μέσω κατάλληλων προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης· τα βέλτιστα διαθέσιμα και πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία, και ιδίως τα πορίσματα που δημοσιεύει η IPCC· την ανάγκη ενσωμάτωσης των κινδύνων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή στις αποφάσεις για τις επενδύσεις και τον σχεδιασμό· την οικονομική αποδοτικότητα και την τεχνολογική ουδετερότητα στην επίτευξη μειώσεων και απορροφήσεων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και στην αύξηση της ανθεκτικότητας· και τη διαχρονική εξέλιξη της περιβαλλοντικής ακεραιότητας και του επιπέδου φιλοδοξίας.
- (35) Όπως αναφέρεται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 9 Δεκεμβρίου 2020, ανακοίνωση με τίτλο «Στρατηγική για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα — οι ευρωπαϊκές μεταφορές σε τροχιά μέλλοντος». Η στρατηγική καθορίζει χάρτη πορείας για ένα βιώσιμο και έξυπνο μέλλον για τις ευρωπαϊκές μεταφορές, με σχέδιο δράσης για την επίτευξη του στόχου της μείωσης κατά 90 % των εκπομπών από τον τομέα των μεταφορών έως το 2050.
- (36) Για να διασφαλιστεί ότι η Ένωση και τα κράτη μέλη θα παραμείνουν σε καλό δρόμο για την επίτευξη του στόχου για κλιματική ουδετερότητα και της προόδου ως προς την προσαρμογή, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τακτικά την πρόοδο, αξιοποιώντας τις πληροφορίες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που υποβάλλονται και δηλώνονται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η έγκαιρη προετοιμασία για τον παγκόσμιο απολογισμό όπως αναφέρεται στο άρθρο 14 της συμφωνίας του Παρισιού, τα συμπεράσματα της αξιολόγησης αυτής θα πρέπει να δημοσιεύονται έως τις 30 Σεπτεμβρίου κάθε πέντε έτη, ξεκινώντας από το 2023. Αυτό σημαίνει ότι οι εκθέσεις δυνάμει του άρθρου 29 παράγραφος 5 και του άρθρου 35 του εν λόγω κανονισμού και, για τα προβλεπόμενα έτη, οι σχετικές εκθέσεις δυνάμει του άρθρου 29 παράγραφος 1 και του άρθρου 32 του εν λόγω κανονισμού θα πρέπει να υποβάλλονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ταυτόχρονα με τα συμπεράσματα της εν λόγω αξιολόγησης. Σε περίπτωση που η συλλογική πρόοδος που σημειώνουν τα κράτη μέλη ως προς την επίτευξη του στόχου για κλιματική ουδετερότητα ή ως προς την προσαρμογή δεν είναι επαρκής ή που τα μέτρα της Ένωσης δεν συνάδουν με τον στόχο για κλιματική ουδετερότητα ή είναι ανεπαρκή για τη βελτίωση της προσαρμοστικής ικανότητας, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας ή τη μείωση της ευπάθειας, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα σύμφωνα με τις Συνθήκες. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να αξιολογεί τακτικά τα σχετικά εθνικά μέτρα και να εκδίδει συστάσεις, όταν διαπιστώνει ότι τα μέτρα ενός κράτους μέλους δεν συνάδουν με τον στόχο για κλιματική ουδετερότητα ή είναι ανεπαρκή για τη βελτίωση της προσαρμοστικής ικανότητας, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και τη μείωση της ευπάθειας στην κλιματική αλλαγή.
- (37) Η Επιτροπή οφείλει να διασφαλίσει ότι η αξιολόγηση είναι αξιόπιστη, αντικειμενική και βασισμένη στα πλέον πρόσφατα επιστημονικά, τεχνικά και κοινωνικοοικονομικά ευρήματα, ότι είναι αντιπροσωπευτική ενός ευρέος φάσματος ανεξάρτητης εμπειρογνομίας, και να βασίζει την αξιολόγησή της σε σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που υποβάλλονται και δηλώνονται από τα κράτη μέλη, των εκθέσεων του ΕΟΠ, της Συμβουλευτικής Επιτροπής και του Κοινού Κέντρου Ερευνών της Επιτροπής, των βέλτιστων διαθέσιμων και πλέον πρόσφατων επιστημονικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των πρόσφατων εκθέσεων της IPCC, της IPBES και άλλων διεθνών φορέων, καθώς και δεδομένων γεωσκόπησης όπως αυτά παρέχονται από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης Copernicus. Η Επιτροπή θα πρέπει επιπλέον να βασίζει την αξιολόγησή της σε μια ενδεικτική, γραμμική τροχιά που θα συνδέει τους κλιματικούς στόχους της Ένωσης για το 2030 και το 2040, όταν εγκριθούν, με τον στόχο της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα και θα λειτουργεί ως ενδεικτικό

εργαλείο για την εκτίμηση και την αξιολόγηση της συλλογικής προόδου προς την επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα. Η ενδεικτική, γραμμική τροχιά δεν προδικάζει οποιαδήποτε απόφαση για καθορισμό κλιματικού στόχου της Ένωσης για το 2040. Δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει δεσμευτεί να διερευνήσει τους τρόπους με τους οποίους η ταξινόμηση της ΕΕ μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον δημόσιο τομέα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά βιώσιμες επενδύσεις από την Ένωση ή από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁴⁾, όταν καταστούν διαθέσιμες τέτοιες πληροφορίες. Η Επιτροπή θα πρέπει να χρησιμοποιεί ευρωπαϊκά και παγκόσμια στατιστικά στοιχεία και δεδομένα, εφόσον είναι διαθέσιμα, και να επιζητεί έλεγχο από εμπειρογνώμονες. Ο ΕΟΠ θα πρέπει να επικουρεί την Επιτροπή, κατά περίπτωση και σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών του.

- (38) Δεδομένου ότι οι πολίτες και οι κοινότητες έχουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση του μετασχηματισμού προς την κλιματική ουδετερότητα, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί και να διευκολυνθεί η ισχυρή δημόσια και κοινωνική δραστηριοποίηση στις δράσεις για το κλίμα σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων του εθνικού, του περιφερειακού και του τοπικού επιπέδου, με μια προσβάσιμη διαδικασία χωρίς αποκλεισμούς. Συνεπώς, η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργάζεται με όλα τα μέρη της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων ενδιαφερόμενων μερών που εκπροσωπούν διαφορετικούς τομείς της οικονομίας, προκειμένου να τους δοθεί η δυνατότητα και η δύναμη να αναλαμβάνουν δράση προς μια κοινωνία κλιματικά ουδέτερη και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων μέσω του ευρωπαϊκού συμφώνου για το κλίμα.
- (39) Σύμφωνα με τη δέσμευση της Επιτροπής στις αρχές για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, θα πρέπει να επιδιώκεται συνέπεια των πράξεων της Ένωσης όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Το σύστημα για τη μέτρηση της προόδου προς την επίτευξη του στόχου για κλιματική ουδετερότητα, όπως και η συνέπεια των λαμβανόμενων μέτρων με τον στόχο αυτό, θα πρέπει να βασίζονται στο πλαίσιο διακυβέρνησης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 και να συνάδουν με αυτό, λαμβανομένων υπόψη και των πέντε διαστάσεων της Ενεργειακής Ένωσης. Ειδικότερα, το σύστημα της τακτικής υποβολής εκθέσεων και η αλληλουχία της αξιολόγησης και των δράσεων της Επιτροπής βάσει των εκθέσεων θα πρέπει να συμβαδίζουν με τις απαιτήσεις για την υποβολή πληροφοριών και εκθέσεων από τα κράτη μέλη, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να συμπεριλάβει τον στόχο για κλιματική ουδετερότητα στις σχετικές διατάξεις.
- (40) Η κλιματική αλλαγή είναι εξ ορισμού διασυννοριακή πρόκληση και απαιτείται συντονισμένη δράση σε επίπεδο Ένωσης για την αποτελεσματική συμπλήρωση και ενίσχυση των εθνικών πολιτικών. Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας στην Ένωση έως το 2050, δεν είναι δυνατό να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει πλαίσιο για τη σταδιακή και μη αναστρέψιμη μείωση των ανθρωπογενών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από πηγές και την ενίσχυση των απορροφήσεων από καταβόθρες που ρυθμίζονται από το δίκαιο της Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός ορίζει δεσμευτικό στόχο για κλιματική ουδετερότητα στην Ένωση έως το 2050, με σκοπό την επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου θερμοκρασίας που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) της συμφωνίας του Παρισιού, και θεσπίζει ένα πλαίσιο για την επίτευξη προόδου στον παγκόσμιο στόχο προσαρμογής που ορίζεται στο άρθρο 7 της συμφωνίας του Παρισιού. Ο παρών κανονισμός καθορίζει επίσης έναν δεσμευτικό ενωσιακό στόχο για καθαρή εγχώρια μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030.

⁽¹⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

Ο παρών κανονισμός αφορά τις ανθρωπογενείς εκπομπές από πηγές και τις απορροφήσεις από καταβόθρες, των αερίων του θερμοκηπίου που απαριθμούνται στο μέρος 2 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

Άρθρο 2

Στόχος για κλιματική ουδετερότητα

1. Οι εκπομπές και οι απορροφήσεις των αερίων του θερμοκηπίου που ρυθμίζονται από το ενωσιακό δίκαιο, σε ολόκληρη την Ένωση, θα έχουν ισοσκελιστεί εντός της Ένωσης το αργότερο έως το 2050, έτσι ώστε οι καθαρές εκπομπές να είναι μηδενικές έως το έτος εκείνο, και η Ένωση θα επιδιώξει την επίτευξη αρνητικών εκπομπών στη συνέχεια.
2. Τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, αντίστοιχα, ώστε να καταστεί δυνατή η συλλογική επίτευξη του στόχου για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στην παράγραφο 1, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της προώθησης τόσο της δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών όσο και της οικονομικής αποδοτικότητας στην επίτευξη αυτού του στόχου.

Άρθρο 3

Επιστημονικές συμβουλές σχετικά με την κλιματική αλλαγή

1. Η Ευρωπαϊκή Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή που συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 10α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 401/2009 («Συμβουλευτική Επιτροπή») αποτελεί σημείο αναφοράς για την Ένωση όσον αφορά τις επιστημονικές γνώσεις που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, χάρη στην ανεξαρτησία της και την επιστημονική και τεχνική εμπειρογνώσια της.
2. Στα καθήκοντα της Συμβουλευτικής Επιτροπής περιλαμβάνονται τα εξής:
 - α) η εξέταση των πλέον πρόσφατων επιστημονικών πορισμάτων των εκθέσεων της IPCC και των επιστημονικών δεδομένων για το κλίμα, ιδίως όσον αφορά τις πληροφορίες που αφορούν την Ένωση·
 - β) η παροχή επιστημονικών συμβουλών και η έκδοση εκθέσεων σχετικά με υφιστάμενα και προτεινόμενα μέτρα της Ένωσης, τους κλιματικούς στόχους και τους ενδεικτικούς προϋπολογισμούς για τα αέρια του θερμοκηπίου, καθώς και όσον αφορά τη συνοχή τους με τους στόχους του παρόντος κανονισμού και τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού·
 - γ) η συμβολή στην ανταλλαγή ανεξάρτητων επιστημονικών γνώσεων στον τομέα της μοντελοποίησης, της παρακολούθησης, και της ελπιδοφόρας έρευνας και καινοτομίας που συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών ή στην αύξηση των απορροφήσεων·
 - δ) ο προσδιορισμός των δράσεων και των ευκαιριών που απαιτούνται για την επιτυχή υλοποίηση των στόχων της Ένωσης για το κλίμα·
 - ε) η ευαισθητοποίηση σχετικά με την κλιματική αλλαγή και τις επιπτώσεις της, καθώς και η τόνωση του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ επιστημονικών φορέων εντός της Ένωσης, συμπληρωματικά προς τις υφιστάμενες εργασίες και προσπάθειες.
3. Η Συμβουλευτική Επιτροπή καθοδηγείται στο έργο της από τα βέλτιστα διαθέσιμα και πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των πλέον πρόσφατων εκθέσεων της IPCC, της IPBES και άλλων διεθνών φορέων. Η Συμβουλευτική Επιτροπή ακολουθεί πλήρως διαφανή διαδικασία και δημοσιοποιεί τις εκθέσεις της. Η Συμβουλευτική Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει υπόψη, εφόσον είναι διαθέσιμο, το έργο των εθνικών συμβουλευτικών φορέων για το κλίμα που αναφέρονται στην παράγραφο 4.
4. Στο πλαίσιο της ενίσχυσης του ρόλου της επιστήμης στον τομέα της πολιτικής για το κλίμα, κάθε κράτος μέλος καλείται να συστήσει εθνικό συμβουλευτικό φορέα για το κλίμα, ο οποίος θα είναι αρμόδιος για την παροχή εξειδικευμένων επιστημονικών συμβουλών σχετικά με την πολιτική για το κλίμα στις αρμόδιες εθνικές αρχές, όπως ορίζεται από το οικείο κράτος μέλος. Όταν ένα κράτος μέλος αποφασίζει να συστήσει συμβουλευτικό φορέα αυτού του είδους, ενημερώνει σχετικά τον ΕΟΠ.

Άρθρο 4

Ενδιάμεσοι κλιματικοί στόχοι της Ένωσης

1. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, τίθεται ως δεσμευτικός κλιματικός στόχος της Ένωσης για το 2030 η εγχώρια μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (εκπομπές μετά την αφαίρεση των απορροφήσεων) κατά τουλάχιστον 55 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990 έως το 2030.

Κατά την υλοποίηση του στόχου που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, τα οικεία θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη δίνουν προτεραιότητα στην ταχεία και προβλέψιμη μείωση των εκπομπών και, ταυτόχρονα, ενισχύουν τις απορροφήσεις από φυσικές καταβόθρες.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα καταβληθούν επαρκείς προσπάθειες μετριασμού έως το 2030, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού και με την επιφύλαξη της αναθεώρησης της νομοθεσίας της Ένωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 2, η συνεισφορά των καθαρών απορροφήσεων στον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2030 περιορίζεται σε 225 εκατομμύρια τόνους ισοδύναμου CO₂. Προκειμένου να ενισχυθούν οι καταβόθρες άνθρακα της Ένωσης σύμφωνα με τον στόχο της επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, η Ένωση επιδιώκει την επίτευξη μεγαλύτερου όγκου καθαρών καταβοθρών άνθρακα το 2030.

2. Έως τις 30 Ιουνίου 2021, η Επιτροπή επανεξετάζει τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος που ορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και ο στόχος για κλιματική ουδετερότητα που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, και εξετάζει το ενδεχόμενο λήψης των αναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της έγκρισης νομοθετικών προτάσεων, σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο και των μελλοντικών επανεξετάσεων, η Επιτροπή αξιολογεί ιδίως αν, βάσει του δικαίου της Ένωσης, διατίθενται κατάλληλα μέσα και κίνητρα για την κινητοποίηση των απαιτούμενων επενδύσεων και προτείνει μέτρα όπου απαιτείται.

Μετά την έγκριση των νομοθετικών προτάσεων της Επιτροπής, η Επιτροπή παρακολουθεί τις νομοθετικές διαδικασίες για τις διάφορες προτάσεις και μπορεί να υποβάλλει εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με το κατά πόσον η προβλεπόμενη έκβαση των εν λόγω νομοθετικών διαδικασιών, εξεταζόμενων από κοινού, οδηγεί στην επίτευξη του στόχου της παραγράφου 1. Εάν η προβλεπόμενη έκβαση δεν αποφέρει αποτέλεσμα σύμφωνα με τον στόχο που ορίζεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της έγκρισης νομοθετικών προτάσεων, σύμφωνα με τις Συνθήκες.

3. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος για κλιματική ουδετερότητα που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, ορίζεται κλιματικός στόχος της Ένωσης για το 2040. Προς τον σκοπό αυτό, το αργότερο εντός έξι μηνών μετά τον πρώτο παγκόσμιο απολογισμό που αναφέρεται στο άρθρο 14 της συμφωνίας του Παρισιού, η Επιτροπή υποβάλλει νομοθετική πρόταση, κατά περίπτωση και βάσει λεπτομερούς εκτίμησης επιπτώσεων, για την τροποποίηση του παρόντος κανονισμού ώστε να συμπεριλάβει τον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2040, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7 του παρόντος κανονισμού και τα αποτελέσματα του παγκόσμιου απολογισμού.

4. Κατά την υποβολή της νομοθετικής πρότασής της για τον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2040 όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3, η Επιτροπή δημοσιεύει ταυτόχρονα, σε χωριστή έκθεση, τον προβλεπόμενο ενδεικτικό προϋπολογισμό της Ένωσης για τα αέρια θερμοκηπίου για την περίοδο 2030-2050, ο οποίος ορίζεται ως ο ενδεικτικός συνολικός όγκος των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (εκφραζόμενος ως ισοδύναμο CO₂ και με χωριστές πληροφορίες όσον αφορά τις εκπομπές και τις απορροφήσεις) που αναμένεται να εκπεμφθούν κατά την εν λόγω περίοδο χωρίς να τίθενται σε κίνδυνο οι δεσμεύσεις της Ένωσης στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού. Ο προβλεπόμενος ενδεικτικός προϋπολογισμός της Ένωσης για τα αέρια θερμοκηπίου βασίζεται στις βέλτιστες διαθέσιμες επιστημονικές γνώσεις, λαμβάνει υπόψη τις συμβουλές της Συμβουλευτικής Επιτροπής, καθώς και, εφόσον εγκριθεί, τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης για την υλοποίηση του κλιματικού στόχου της Ένωσης για το 2030. Η Επιτροπή δημοσιεύει επίσης τη μεθοδολογία στην οποία βασίζεται ο προβλεπόμενος ενδεικτικός προϋπολογισμός της Ένωσης για τα αέρια θερμοκηπίου.

5. Κατά την υποβολή της πρότασής της για τον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2040 σύμφωνα με την παράγραφο 3, η Επιτροπή εξετάζει τα ακόλουθα:

- α) τα βέλτιστα διαθέσιμα και πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των πλέον πρόσφατων εκθέσεων της IPCC και της Συμβουλευτικής Επιτροπής·
- β) τις κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένου του κόστους της αδράνειας·
- γ) την ανάγκη να διασφαλιστεί ισότητα και κοινωνικά δίκαιη μετάβαση για όλους·
- δ) τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας και την οικονομική αποδοτικότητα·
- ε) την ανταγωνιστικότητα της ενωσιακής οικονομίας, κυρίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και των τομέων που εκτίθενται περισσότερο στη διαρροή άνθρακα·
- στ) τις βέλτιστες διαθέσιμες, οικονομικά αποδοτικές, ασφαλείς και κλιμακώσιμες τεχνολογίες·
- ζ) την ενεργειακή απόδοση και την αρχή «προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση», την οικονομική προσιτότητα της ενέργειας και την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού·
- η) τη δικαιοσύνη και την αλληλεγγύη μεταξύ και εντός των κρατών μελών·
- θ) την ανάγκη να διασφαλιστεί περιβαλλοντική αποτελεσματικότητα και διαχρονική πρόοδος·

- ι) την ανάγκη μακροπρόθεσμης διατήρησης, διαχείρισης και ενίσχυσης των φυσικών καταβολών, και την ανάγκη προστασίας και αποκατάστασης της βιοποικιλότητας·
- ια) τις επενδυτικές ανάγκες και ευκαιρίες·
- ιβ) τις διεθνείς εξελίξεις και τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων της συμφωνίας του Παρισιού και του απώτερου στόχου της UNFCCC·
- ιγ) τις υφιστάμενες πληροφορίες σχετικά με τον προβλεπόμενο ενδεικτικό προϋπολογισμό της Ένωσης για τα αέρια θερμοκηπίου για την περίοδο 2030-2050 που αναφέρεται στην παράγραφο 4.

6. Εντός έξι μηνών από τον δεύτερο παγκόσμιο απολογισμό που αναφέρεται στο άρθρο 14 της συμφωνίας του Παρισιού, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει την αναθεώρηση του κλιματικού στόχου της Ένωσης για το 2040 σύμφωνα με το άρθρο 11 του παρόντος κανονισμού.

7. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου θα επανεξετάζονται υπό το πρίσμα των διεθνών εξελίξεων και προσπαθειών που καταβάλλονται για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων της συμφωνίας του Παρισιού, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τα αποτελέσματα των διεθνών συζητήσεων σχετικά με κοινά χρονοδιαγράμματα για τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές.

Άρθρο 5

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

1. Τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη διασφαλίζουν διαρκή πρόοδο στη βελτίωση της προσαρμοστικής ικανότητας, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και τη μείωση της ευπάθειας στην κλιματική αλλαγή, σύμφωνα με το άρθρο 7 της συμφωνίας του Παρισιού.

2. Η Επιτροπή εγκρίνει ενωσιακή στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού, και την επανεξετάζει τακτικά στο πλαίσιο της επανεξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού.

3. Τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη διασφαλίζουν επίσης ότι οι πολιτικές για την προσαρμογή στην Ένωση και στα κράτη μέλη είναι συνεκτικές, αλληλοϋποστηρίζονται, παρέχουν παράλληλα οφέλη για τις τομεακές πολιτικές και συμβάλλουν στην καλύτερη ενσωμάτωση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, με συνεπή τρόπο, σε όλους τους τομείς πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των οικείων κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών πολιτικών και δράσεων, κατά περίπτωση, καθώς και στην εξωτερική δράση της Ένωσης. Επικεντρώνονται ιδίως στους πλέον ευάλωτους και επηρεαζόμενους πληθυσμούς και τομείς, και εντοπίζουν ελλείψεις στο πλαίσιο αυτό, σε διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών.

4. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και εφαρμόζουν εθνικές στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής, λαμβάνοντας υπόψη την ενωσιακή στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και με βάση αξιόπιστες αναλύσεις της κλιματικής αλλαγής και της ευπάθειας, αξιολογήσεις και δείκτες προόδου, και σύμφωνα με τα βέλτιστα διαθέσιμα και πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία. Στις εθνικές στρατηγικές προσαρμογής τους, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη την ιδιαίτερη ευπάθεια των οικείων τομέων, όπως μεταξύ άλλων των γεωργικών, υδατικών και επισιτιστικών συστημάτων, καθώς και την επισιτιστική ασφάλεια, και προωθούν λύσεις που βασίζονται στη φύση και μια προσαρμογή που βασίζεται στα οικοσυστήματα. Τα κράτη μέλη επικαιροποιούν τακτικά τις στρατηγικές και περιλαμβάνουν τις σχετικές επικαιροποιημένες πληροφορίες στις εκθέσεις που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

5. Έως τις 30 Ιουλίου 2022, η Επιτροπή εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζουν κοινές αρχές και πρακτικές για τον εντοπισμό, την ταξινόμηση και την προληπτική διαχείριση των σημαντικών φυσικών κλιματικών κινδύνων κατά τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εκτέλεση και την παρακολούθηση έργων και προγραμμάτων για έργα.

Άρθρο 6

Αξιολόγηση της προόδου και των μέτρων της Ένωσης

1. Έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2023, και στη συνέχεια κάθε πέντε έτη, η Επιτροπή αξιολογεί, μαζί με την αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 29 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, τα εξής:

- α) τη συλλογική πρόοδο που έχει σημειωθεί από όλα τα κράτη μέλη προς την επίτευξη του στόχου για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού·

- β) τη συλλογική πρόοδο που έχει σημειωθεί από όλα τα κράτη μέλη ως προς την προσαρμογή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 του παρόντος κανονισμού.

Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τα συμπεράσματα της αξιολόγησης αυτής μαζί με την έκθεση σχετικά με την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης που έχει εκπονηθεί κατά το αντίστοιχο ημερολογιακό έτος, σύμφωνα με το άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

2. Έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2023, και στη συνέχεια κάθε πέντε έτη, η Επιτροπή επανεξετάζει τα εξής:

- α) τη συνέπεια των ενωσιακών μέτρων με τον στόχο για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1·
β) τη συνέπεια των ενωσιακών μέτρων με τη διασφάλιση προόδου ως προς την προσαρμογή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5.

3. Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει, βάσει των αξιολογήσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, ότι τα ενωσιακά μέτρα δεν συνάδουν με τον στόχο για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 ή δεν συνάδουν με τη διασφάλιση προόδου ως προς την προσαρμογή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5, ή ότι η πρόοδος προς τον εν λόγω στόχο για κλιματική ουδετερότητα ή ως προς την προσαρμογή όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 είναι ανεπαρκής, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα σύμφωνα με τις Συνθήκες.

4. Η Επιτροπή αξιολογεί τη συνέπεια κάθε σχεδίου μέτρου και κάθε νομοθετικής πρότασης, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών προτάσεων, με τον στόχο για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 και με τους κλιματικούς στόχους της Ένωσης για το 2030 και το 2040, πριν από την έγκριση, συμπεριλαμβάνει την εν λόγω αξιολόγηση στην εκτίμηση επιπτώσεων που τυχόν συνοδεύει τα εν λόγω μέτρα ή προτάσεις, και δημοσιοποιεί το συμπέρασμα της αξιολόγησης αυτής κατά τον χρόνο της έγκρισης. Η Επιτροπή αξιολογεί επίσης κατά πόσο τα εν λόγω σχέδια μέτρων ή νομοθετικές προτάσεις, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών προτάσεων, συνάδουν με τη διασφάλιση προόδου ως προς την προσαρμογή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5. Κατά την κατάρτιση των σχεδίων μέτρων και νομοθετικών προτάσεών της, η Επιτροπή επιδιώκει να τα ευθυγραμμίσει με τους στόχους του παρόντος κανονισμού. Σε οποιαδήποτε περίπτωση μη ευθυγράμμισης, η Επιτροπή παρέχει σχετική αιτιολόγηση στο πλαίσιο της αξιολόγησης συνέπειας που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο.

Άρθρο 7

Αξιολόγηση εθνικών μέτρων

1. Έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2023 και στη συνέχεια κάθε πέντε έτη, η Επιτροπή αξιολογεί τα εξής:

- α) κατά πόσον τα εθνικά μέτρα που χαρακτηρίζονται, με βάση τα ενοποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα, τις εθνικές μακροπρόθεσμες στρατηγικές και τις διετείς εκθέσεις προόδου που υποβάλλονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999, ως συναφή για την επίτευξη του στόχου για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, είναι συνεπή με τον εν λόγω στόχο·
β) κατά πόσον τα σχετικά εθνικά μέτρα συνάδουν με τη διασφάλιση προόδου ως προς την προσαρμογή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5, λαμβανομένων υπόψη των εθνικών στρατηγικών για την προσαρμογή που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 4.

Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τα συμπεράσματα της αξιολόγησης αυτής μαζί με την έκθεση σχετικά με την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης που έχει εκπονηθεί κατά το αντίστοιχο ημερολογιακό έτος, σύμφωνα με το άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

2. Σε περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώσει, αφού έχει λάβει δεόντως υπόψη τη συλλογική πρόοδο που αξιολογείται σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1, ότι τα μέτρα ενός κράτους μέλους δεν συνάδουν με τον στόχο για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 ή δεν συνάδουν με τη διασφάλιση προόδου ως προς την προσαρμογή όπως αναφέρεται στο άρθρο 5, μπορεί να εκδίδει συστάσεις προς το εν λόγω κράτος μέλος. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί κάθε τέτοια σύσταση.

3. Όταν εκδίδονται συστάσεις σύμφωνα με την παράγραφο 2, εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές:

- α) το οικείο κράτος μέλος, εντός έξι μηνών από την παραλαβή των συστάσεων, κοινοποιεί στην Επιτροπή τον τρόπο με τον οποίο σκοπεύει να λάβει δεόντως υπόψη τις συστάσεις με πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών και της Ένωσης και μεταξύ των κρατών μελών·

- β) μετά την υποβολή της κοινοποίησης που αναφέρεται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου, το οικείο κράτος μέλος περιγράφει, στην επόμενη ενοποιημένη έκθεση προόδου για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλει σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 κατά το έτος που ακολουθεί το έτος έκδοσης των συστάσεων, πώς έχει λάβει δεόντως υπόψη τις συστάσεις· εάν το οικείο κράτος μέλος αποφασίσει να μη λάβει υπόψη τις συστάσεις ή ένα ουσιώδες μέρος αυτών, το εν λόγω κράτος μέλος γνωστοποιεί το σκεπτικό του στην Επιτροπή·
- γ) οι συστάσεις είναι συμπληρωματικές των τελευταίων ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Άρθρο 8

Κοινές διατάξεις για την αξιολόγηση από την Επιτροπή

1. Η πρώτη και η δεύτερη αξιολόγηση της Επιτροπής που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7 βασίζονται σε μια ενδεικτική, γραμμική τροχιά που δείχνει τη διαδρομή για τη μείωση των καθαρών εκπομπών σε ενωσιακό επίπεδο, και η οποία συνδέει τον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2030 όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1, με τον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2040, όταν εγκριθεί, και με τον στόχο για κλιματική ουδετερότητα όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1.
2. Μετά την πρώτη και τη δεύτερη αξιολόγηση που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή βασίζει τυχόν μεταγενέστερη αξιολόγηση σε μια ενδεικτική, γραμμική τροχιά που συνδέει τον κλιματικό στόχο της Ένωσης για το 2040, όταν εγκριθεί, με τον στόχο για κλιματική ουδετερότητα όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1.
3. Πέραν των εθνικών μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α), η Επιτροπή βασίζει τις αξιολογήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7 τουλάχιστον στα ακόλουθα:
 - α) στις πληροφορίες που υποβάλλονται και δηλώνονται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999·
 - β) στις εκθέσεις του ΕΟΠ, της Συμβουλευτικής Επιτροπής και του Κοινού Κέντρου Ερευνών της Επιτροπής·
 - γ) σε ευρωπαϊκά και παγκόσμια στατιστικά στοιχεία και δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων στατιστικών στοιχείων και δεδομένων από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης Copernicus, δεδομένων σχετικά με αναφερόμενες και προβλεπόμενες ζημιές λόγω δυσμενών κλιματικών επιπτώσεων και εκτιμήσεων του κόστους που συνεπάγονται η αδράνεια και η καθυστερημένη ανάληψη δράσης, εφόσον υπάρχουν·
 - δ) στα βέλτιστα διαθέσιμα και πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των πλέον πρόσφατων εκδόσεων της IPCC, της IPBES και άλλων διεθνών φορέων· και
 - ε) σε τυχόν συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά βιώσιμες επενδύσεις από την Ένωση ή από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, επενδύσεων συμβατών με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/852.
4. Ο ΕΟΠ επικουρεί την Επιτροπή στην κατάρτιση των αξιολογήσεων που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7, σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών του.

Άρθρο 9

Συμμετοχή του κοινού

1. Η Επιτροπή συνεργάζεται με όλα τα μέρη της κοινωνίας προκειμένου να τους δοθεί η δυνατότητα και η δύναμη να αναλαμβάνουν δράση για μια ισότιμη και κοινωνικά δίκαιη μετάβαση σε μια κοινωνία κλιματικά ουδέτερη και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή. Η Επιτροπή παρέχει μια διαδικασία χωρίς αποκλεισμούς και με πρόσβαση για όλους, σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων του εθνικού, του περιφερειακού και του τοπικού, καθώς και για τους κοινωνικούς εταίρους, την ακαδημαϊκή κοινότητα, την επιχειρηματική κοινότητα, τους πολίτες και την κοινωνία των πολιτών, για την ανταλλαγή βελτιστων πρακτικών και για τον προσδιορισμό δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να αξιοποιεί τις δημόσιες διαβουλεύσεις και τους πολυεπίπεδους διαλόγους για το κλίμα και την ενέργεια όπως καθιερώνονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.
2. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί όλα τα κατάλληλα μέσα, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού συμφώνου για το Κλίμα, για να διασφαλίσει τη συμμετοχή των πολιτών, των κοινωνικών εταίρων και των ενδιαφερόμενων μερών, και να προωθήσει τον διάλογο και τη διάδοση επιστημονικά τεκμηριωμένων πληροφοριών σχετικά με την κλιματική αλλαγή, τις κοινωνικές πτυχές της και τις πτυχές της που αφορούν την ισότητα των φύλων.

Άρθρο 10

Τομεακοί χάρτες πορείας

Η Επιτροπή συνεργάζεται με τομείς της οικονομίας, εντός της Ένωσης, που επιλέγουν, σε εθελοντική βάση, να καταρτίσουν ενδεικτικούς χάρτες πορείας για την επίτευξη του στόχου για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1. Η Επιτροπή παρακολουθεί την εξέλιξη των εν λόγω χαρτών πορείας. Η συνεργασία αυτή περιλαμβάνει τη διευκόλυνση του διαλόγου σε επίπεδο Ένωσης και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών.

Άρθρο 11

Επανεξέταση

Εντός έξι μηνών από κάθε παγκόσμιο απολογισμό που αναφέρεται στο άρθρο 14 της συμφωνίας του Παρισιού, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, συνοδευόμενη από τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7 του παρόντος κανονισμού, σχετικά με τη λειτουργία του παρόντος κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη:

- α) τα βέλτιστα διαθέσιμα και πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των πλέον πρόσφατων εκθέσεων της IPCC και της Συμβουλευτικής Επιτροπής·
- β) τις διεθνείς εξελίξεις και τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων της συμφωνίας του Παρισιού.

Η έκθεση της Επιτροπής μπορεί να συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από νομοθετικές προτάσεις για την τροποποίηση του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 12

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 401/2009

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 401/2009 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 10α

1. Διά του παρόντος συγκροτείται Ευρωπαϊκή Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (“Συμβουλευτική Επιτροπή”).

2. Η Συμβουλευτική Επιτροπή αποτελείται από 15 ανώτερους επιστημονικούς εμπειρογνώμονες που καλύπτουν ευρύ φάσμα σχετικών επιστημονικών κλάδων. Τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 3. Η Συμβουλευτική Επιτροπή δεν περιλαμβάνει πάνω από δύο μέλη που έχουν την ιθαγένεια του ίδιου κράτους μέλους. Τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας.

3. Το διοικητικό συμβούλιο ορίζει τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής για θητεία τεσσάρων ετών, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά, μετά από ανοικτή, δίκαιη και διαφανή διαδικασία επιλογής. Κατά την επιλογή των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής, το διοικητικό συμβούλιο επιδιώκει να εξασφαλίσει ποικιλία όσον αφορά την επιστημονική και τομεακή εμπειρογνώση, καθώς και ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων και γεωγραφική ισορροπία. Η επιλογή βασίζεται στα ακόλουθα κριτήρια:

- α) επιστημονική αριστεία·
- β) πείρα στη διενέργεια επιστημονικών αξιολογήσεων και στην παροχή επιστημονικών συμβουλών στους τομείς εμπειρογνώσιας·
- γ) ευρεία εμπειρογνώσια στον τομέα των επιστημών του κλίματος και του περιβάλλοντος ή σε άλλους επιστημονικούς τομείς που σχετίζονται με την επίτευξη των κλιματικών στόχων της Ένωσης·
- δ) επαγγελματική πείρα σε διεπιστημονικό περιβάλλον σε διεθνές πλαίσιο.

4. Τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής διορίζονται υπό την προσωπική τους ιδιότητα και διατυπώνουν τις θέσεις τους με πλήρη ανεξαρτησία από τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης. Η Συμβουλευτική Επιτροπή εκλέγει τον πρόεδρό της μεταξύ των μελών της για περίοδο τεσσάρων ετών και θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

5. Η Συμβουλευτική Επιτροπή συμπληρώνει το έργο του Οργανισμού και, παράλληλα, ενεργεί ανεξάρτητα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της. Η Συμβουλευτική Επιτροπή καταρτίζει το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της ανεξάρτητα, σε διαβούλευση με το διοικητικό συμβούλιο. Ο πρόεδρος της Συμβουλευτικής Επιτροπής ενημερώνει το διοικητικό συμβούλιο και τον εκτελεστικό διευθυντή σχετικά με το εν λόγω πρόγραμμα και την εφαρμογή του.».

2) Στο άρθρο 11, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«5. Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού περιλαμβάνει επίσης τις δαπάνες που σχετίζονται με τη Συμβουλευτική Επιτροπή.».

Άρθρο 13

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 1 παράγραφος 1, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) την εφαρμογή στρατηγικών και μέτρων σχεδιασμένων για την επίτευξη των στόχων και των επιδιώξεων της Ενεργειακής Ένωσης και των μακροπρόθεσμων δεσμεύσεων της Ένωσης για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού, ιδίως του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), και, για την πρώτη δεκαετή περίοδο από το 2021 έως το 2030, για την επίτευξη ιδίως των ενεργειακών και κλιματικών επιδιώξεων της Ένωσης για το 2030,

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).».

2) Στο άρθρο 2, το σημείο 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«7) “προβλέψεις”: προβλέψεις για τις ανθρωπογενείς εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από πηγές και τις απορροφήσεις από καταβόθρες ή εξελίξεις του ενεργειακού συστήματος, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον ποσοτικών εκτιμήσεων για ακολουθία έξι ετών που λήγουν σε 0 ή 5 και έπονται άμεσα του έτους υποβολής της έκθεσης».

3) Στο άρθρο 3 παράγραφος 2, το στοιχείο στ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«στ) εκτίμηση των επιπτώσεων των προγραμματισμένων πολιτικών και μέτρων για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο στοιχείο β) της παρούσας παραγράφου, συμπεριλαμβανομένης της συνέπειάς τους με τον στόχο της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119, τους μακροπρόθεσμους στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου βάσει της συμφωνίας του Παρισιού και τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές που αναφέρονται στο άρθρο 15 του παρόντος κανονισμού».

4) Στο άρθρο 8 παράγραφος 2, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«ε) τον τρόπο με τον οποίο οι υπάρχουσες πολιτικές και μέτρα και οι προγραμματισμένες πολιτικές και μέτρα συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119.».

5) Το άρθρο 11 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 11

Πολυεπίπεδος διάλογος για το κλίμα και την ενέργεια

Κάθε κράτος μέλος καθιερώνει πολυεπίπεδο διάλογο για το κλίμα και την ενέργεια σύμφωνα με εθνικούς κανόνες, στο πλαίσιο του οποίου οι τοπικές αρχές, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, η επιχειρηματική κοινότητα, οι επενδυτές και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη και το ευρύ κοινό μπορούν να συμμετέχουν ενεργά και να συζητούν την επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119, και τα διάφορα σενάρια που προβλέπονται για τις πολιτικές για την ενέργεια και το κλίμα, συμπεριλαμβανομένων των σεναρίων με μακροπρόθεσμη βάση, και να επανεξετάζουν την πρόοδο, εκτός εάν διαθέτει ήδη μια δομή που εξυπηρετεί τον ίδιο σκοπό. Τα ενοποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα μπορούν να συζητούνται στο πλαίσιο ενός τέτοιου διαλόγου.».

6) Το άρθρο 15 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«1. Έως την 1η Ιανουαρίου 2020 και στη συνέχεια έως την 1η Ιανουαρίου 2029 και εφεξής ανά 10 έτη, κάθε κράτος μέλος καταρτίζει και υποβάλλει στην Επιτροπή τη μακροπρόθεσμη στρατηγική του, η οποία έχει προοπτική 30 ετών και συνάδει με τον στόχο της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, εφόσον χρειάζεται, να επικαιροποιούν τις στρατηγικές αυτές ανά πενταετία.»

β) στην παράγραφο 3, το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) στην επίτευξη μακροπρόθεσμων μειώσεων στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και ενισχύσεων των απορροφήσεων από καταβόθρες σε όλους τους τομείς σύμφωνα με τον στόχο της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119, στο πλαίσιο των απαραίτητων μειώσεων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και ενισχύσεων των απορροφήσεων από καταβόθρες σύμφωνα με τη Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Ένωσης με οικονομικά αποδοτικό τρόπο και την ενίσχυση των απορροφήσεων από καταβόθρες προς επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου θερμοκρασίας της συμφωνίας του Παρισιού, ώστε να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ των ανθρωπογενών εκπομπών από πηγές και των απορροφήσεων από καταβόθρες των αερίων του θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και, κατά περίπτωση, να επιτευχθούν αρνητικές εκπομπές στη συνέχεια.»

7) Το άρθρο 17 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 2, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο ως προς την επίτευξη των στόχων —συμπεριλαμβανομένης της προόδου ως προς την επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119, των επιδιώξεων και των συνεισφορών που καθορίζονται στο ενοποιημένο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα και σχετικά με τη χρηματοδότηση και την υλοποίηση απαραίτητων πολιτικών και μέτρων για την επίτευξή τους, συμπεριλαμβανομένης μιας αξιολόγησης των πραγματικών επενδύσεων σε σχέση με τις αρχικές επενδυτικές παραδοχές.»

β) στην παράγραφο 4, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η Επιτροπή, συνεπικουρούμενη από την Επιτροπή της Ενεργειακής Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 44 παράγραφος 1 στοιχείο β), εκδίδει εκτελεστικές πράξεις προκειμένου να καθορίσει τη δομή, τον μορφότυπο, τις τεχνικές λεπτομέρειες και τη διαδικασία για τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένης μεθοδολογίας για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων στον τομέα της ενέργειας, ιδίως για τα ορυκτά καύσιμα, σύμφωνα με το άρθρο 25 στοιχείο δ).»

8) Στο άρθρο 29 παράγραφος 1, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) την πρόοδο που έχει σημειωθεί από κάθε κράτος μέλος ως προς την επίτευξη των στόχων, συμπεριλαμβανομένης της προόδου ως προς την επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119, των επιδιώξεων και των συνεισφορών του, καθώς και ως προς την εφαρμογή των πολιτικών και των μέτρων που καθορίζονται στο εκάστοτε ενοποιημένο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα.»

9) Το άρθρο 45 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 45

Επανεξέταση

Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός έξι μηνών από κάθε παγκόσμιο απολογισμό που συμφωνήθηκε δυνάμει του άρθρου 14 της συμφωνίας του Παρισιού σχετικά με τη λειτουργία του παρόντος κανονισμού, τη συμβολή του στη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης, τη συμβολή του στους μακροπρόθεσμους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού, την πρόοδο ως προς την επίτευξη των στόχων για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030 και τον στόχο της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119, πρόσθετους στόχους της Ενεργειακής Ένωσης και τη συμμόρφωση των διατάξεων περί σχεδιασμού, υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό με άλλα νομοθετήματα ή αποφάσεις της Ένωσης που σχετίζονται με την UNFCCC και τη συμφωνία του Παρισιού. Οι εκθέσεις της Επιτροπής μπορούν να συνοδεύονται, κατά περίπτωση, από νομοθετικές προτάσεις.»

- 10) Το παράρτημα Ι μέρος 1 τροποποιείται ως εξής:
- α) στο τμήμα Α σημείο 3.1.1, το σημείο i) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «i. Πολιτικές και μέτρα για την επίτευξη της επιδίωξης που έχει τεθεί βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/842, όπως αναφέρεται στο σημείο 2.1.1 του παρόντος τμήματος, και πολιτικές και μέτρα για τη συμμόρφωση με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/841, τα οποία θα καλύπτουν όλους τους βασικούς κλάδους εκπομπών και τους τομείς για τη βελτίωση των απορροφήσεων, αποβλέποντας στον στόχο της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119».
- β) στο τμήμα Β προστίθεται το ακόλουθο σημείο:
- «5.5. Συνεισφορά των προγραμματισμένων πολιτικών και μέτρων στην επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119».
- 11) Στο παράρτημα VI στοιχείο γ), το σημείο viii) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «viii) αξιολόγηση της συνεισφοράς της πολιτικής ή του μέτρου στην επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119, και στην επίτευξη της μακροπρόθεσμης στρατηγικής που αναφέρεται στο άρθρο 15 του παρόντος κανονισμού».

Άρθρο 14

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2021.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
D. M. SASSOLI

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. P. MATOS FERNANDES